

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för Europarätt och externa frågor

Närvarande

CG-NF-TA-MN-WV

Ordförande

Vicelantråd

Camilla Gunell

Frånvarande

KS-MP

Föredragande

Minister

Nina Fellman

Justerat

Omedelbart

Protokollförare

EU-sakkunnig

Pamela Baarman

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 5

Utrikesministeriets begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan

ÅLR 2016/4018

50 Rk1c

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett utlåtande i
enlighet med **bilaga 1, Rk1c16P05**.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BREV	50 Rk1c	1 (2)

Datum	Dnr
16.6.2016	ÅLR 2016/4018

Utrikesministeriet/
Enheten för Östeuropa och Centralasien
ita-20@formin.fi
pirjo.valinoro@formin.fi
emmi.makela@formin.fi

Hänvisning
HEL7M0690-15

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
**UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL REGERINGENS
PROPOSITION OM PARTNETSKAPS- OCH
SAMARBETSAVTALET MELLAN EU OCH
KAZAKSTAN**

Utrikesministeriet har den 27 maj 2016 begärt ett utlåtande från Ålands landskapsregering om utkastet till regeringens proposition till riksdagen om godkännande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Med anledning härav ger landskapsregeringen följande utlåtande:

Partnerskaps- och samarbetsavtalet med Kazakstan är till karaktären ett så kallat blandavtal, där bestämmelserna som ingår dels hör till EU:s, dels till medlemsstaternas behörighet. Partnerskaps- och samarbetsavtalet är ett vidsträckt samarbetsavtal vars syfte är att utveckla samarbetet mellan EU och Kazakstan i såväl politiska, sociala som ekonomiska frågor. Respekt för demokratiska principer, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt iakttagande av internationella förpliktelser om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen utgör centrala element i avtalet. Partnerskaps- och samarbetsavtalet rör samarbete bland annat inom områdena miljö och klimatförändringar, energi, vetenskap och teknologi, transport, undervisning och kultur, forskning, sysselsättning och migration. Avtalet innehåller ett omfattande avsnitt om handels- och ekonomiskt samarbete, där bestämmelser om såväl offentlig upphandling som handel med tjänster och etablering ingår.

Partnerskaps- och samarbetsavtalet ska tillämpas, å ena sidan, på Republiken Kazakstans territorium, och å andra sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelserna i protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) således är tillämpliga på avtalet med Kazakstan, till de delar avtalsbestämmelserna i fråga kan innebära bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning.

Landskapsregeringen konstaterar att det som ett undantag till kapitel 8 om offentlig upphandling ingår en allmän anmärkning om att ”i fråga om Åland ska de särskilda villkoren i protokoll 2 om Åland till fördraget om Finlands, Sveriges och Österrikes anslutning till Europeiska unionen tillämpas”. Landskapsregeringen konstaterar att formuleringen av undantaget är i enlighet med den överenskommelse som utrikesministeriet och landskapsregeringen slutit tillsammans.

I avtalets avsnitt om tjänster och etableringar ingår inget uttryckligt undantag för landskapet Åland, men avtalsparterna bekräftar i artikel 41 om etablering och gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster sina respektive rättigheter och förpliktelser som följer av åtagandena enligt Gats (WTO:s General Agreement on Trade in Services). I Finlands Gats-åtaganden beaktas Ålands ställning och särskilda krav avseende företagsetablering och tillhandahållande av tjänster samt förvärv av fast egendom på Åland.

I 59 § självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland regleras situationen för ett internationellt avtals ikraftträdande i landskapet Åland enligt följande: "Om ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i en fråga som enligt denna lag faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft."

Partnerskaps- och samarbetsavtalet med Kazakstan innehåller bestämmelser om vissa samarbetsområden som enligt 18 § självstyrelselagen hör till Ålands lagstiftningsbehörighet. Behörighetsområden som berörs är åtminstone 18 § punkt 10 om miljö- och naturresurser, punkt 12 om hälsa, punkt 14 om kultur och utbildning, punkt 15 om jord- och skogsbruk, punkt 21 om transport, punkt 22 om näringsverksamhet, punkt 23 om sysselsättning samt punkt 24 om statistik. Av dessa områden anses åtminstone hälsa, utbildning samt kultur alltjämt höra till medlemsstaternas behörighet. För att avtalet ska kunna träda i kraft i landskapet Åland krävs således bifall av Ålands lagting.

Landskapsregeringen återkommer med kommentarer i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Vicelanråd

Camilla Gunell

Minister

Nina Fellman